

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεῖα Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 – imaaflo@yahoo.gr

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΛΕ'
Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 2106

Κυρ. Πατέρων Δ' Οἰκ. Συνόδου (Τίτ. 3,8-15)
15 Ἰουλίου 2018

Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος
Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης

Ἄνόητες συζητήσεις

«Μωρὰς δὲ ζητήσεις καὶ γενεαλογίας καὶ ἔρεις καὶ μάχας νομικὰς περίστασο· εἰσὶ γὰρ ἀνωφελεῖς καὶ μάταιοι» (Τίτ. 3,9)

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος, ἀγαπητοί μου, γράφει στὸ μαθητὴ του Τίτο, τὸν ὁποῖον εἶχε ἐγκαταστήσει στὴν Κρήτη ὡς ἐπίσκοπο. Τὸ ἔργο τοῦ πρώτου αὐτοῦ ἐπισκόπου τῆς μεγαλονήσου Κρήτης ἦταν βαρὺ, βαρύτατο. Ὁ Τίτος ἐκαλεῖτο νὰ διοικήσῃ μία νέα ἐκκλησία, νὰ χειροτονήσῃ τοὺς πρώτους κληρικούς τῆς καὶ νὰ ρυθμίσῃ τὰ ἔθνη τῶν Χριστιανῶν τῆς, νὰ ἐκπροσωπήσῃ τὸν Χριστὸ μέσα σὲ μιὰ χώρα στὴν ὁποία ὁ σατανᾶς γιὰ ἕνα μεγάλο διάστημα, αἰῶνων ὀλοκλήρων εἰδωλολατρίας, εἶχε ρίξει ρίζες μεγάλες, πολλὰς καὶ βαθιεῖς. Γιγάντιο τὸ ἔργο του· καὶ ὅμως ὤφειλε νὰ τὸ φέρῃ εἰς πέρας.

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος γνώριζε καλὰ τὴν κατάστασι πού ἐπικρατοῦσε στὴν Κρήτη, μέχρι λεπτομερειῶν, γιατί ἦταν ὁ πρῶτος πού ἐργάστηκε καὶ κήρυξε στὸ νησί αὐτὸ τὸν Χριστιανισμό. Γράφει λοιπὸν στὸν Τίτο καὶ τοῦ ὑποδεικνύει σὲ ποιά σημεῖα πρέπει, ὅπως ἰδιαιτέρως, νὰ στρέφῃ τὴ μέριμνά του ὡς ποιμενάρχης γιὰ τὸν **πνευματικὸ καὶ ἠθικὸ κατάρτισμό** τοῦ ποιμνίου του.

Οἱ Κρητικοί, τοῦ γράφει, ἔχουν κι αὐτοὶ ὅπως ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἐλαττώματα· καὶ ἕνα ἀπὸ τὰ δικά τους ἐλαττώματα, **σοβαρὸ ἐλάττωμα**, εἶνε τὸ ἐξῆς. Ἀρέσκονται ν' ἀνοίγουν «**ζητήσεις μωρὰς καὶ γενεαλογίας καὶ ἔρεις καὶ μάχας νομικὰς**»· ἀνόητες δηλαδὴ συζητήσεις καὶ ἐξιστορήσεις γύρω ἀπὸ τὴ γέννησι τῶν θεῶν τῆς μυθολογίας, καὶ φιλονικίες καὶ συγκρούσεις γύρω ἀπὸ ζητήματα τοῦ ἰουδαϊκοῦ νόμου (Τίτ. 3,9). Συγκρούονταν, δηλαδὴ, ἄλλοτε μὲ τοὺς ἐγωιστὰς φιλοσόφους τῶν εἰδωλολατρῶν, καὶ ἄλλοτε μὲ τοὺς στενοκέφαλους δασκάλους τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνοίγον μαζί τους ἀπέραντες συζητήσεις. Ἀπὸ τίς συζητήσεις αὐτὲς δὲν ἔβγαινε καμμιά ὠφέλεια·

γιατὶ ἐκεῖνοι μὲ τοὺς ὁποίους ἀνοίγαν κουβέντα ἔμεναν μὲ πείσμα στὶς δικές τους ἀντιλήψεις καὶ δὲν εἶχαν διάθεσι νὰ παραδεχτοῦν τὴν ἀλήθεια τοῦ εὐαγγελίου. Οἱ συζητήσεις λοιπὸν αὐτὲς χαρακτηρίζονται «**μωραὶ**», ἀνόητες, ἀφοῦ εἶνε «**ἀνωφελεῖς καὶ μάταιοι**» (ἐ.ἀ.), τελείως ἄγονες καὶ ἄκαρπες. Γι' αὐτὸ ὁ ἀπόστολος Παῦλος συμβουλεύει τὸν Τίτο –καὶ διὰ τοῦ Τίτου ὅλους τοὺς Χριστιανοὺς τῆς Κρήτης ἀλλὰ καὶ τῆς οἰκουμένης–, ν' ἀποφεύγουν τέτοιες συζητήσεις καὶ νὰ στρέφουν τὴ φροντίδα τους στὰ «**ἔργα τὰ καλὰ καὶ ὠφέλιμα τοῖς ἀνθρώποις**» (ἐ.ἀ. 3,8).

* * *

«**Ἄνόητες συζητήσεις!**» Γίνονταν τότε τέτοιες συζητήσεις ἐκεῖ στὴν Κρήτη, καὶ ἐξακολουθοῦσαν νὰ γίνωνται κι ἄλλοι τοὺς πρώτους αἰῶνες τοῦ χριστιανισμοῦ, κυρίως ἀπὸ ἀνθρώπους αἰρετικούς καὶ ἰδίως ἀπὸ τοὺς «**γνωστικούς**». Οἱ **γνωστικοί** (ἀπὸ τὴ λέξι *γνώσις*) ἦταν αἵρεσις πού ἀνακάτεψε τὴ χριστιανικὴ διδασκαλία μὲ διδασκαλίες εἰδωλολατρικές· οἱ γνωστικοὶ πίστευαν στὴν *δουαρχία* (ὅτι δηλαδὴ ὑπάρχουν δύο θεοί, ὁ θεὸς τοῦ καλοῦ κι ὁ θεὸς τοῦ κακοῦ, ὅτι ὁ οὐρανὸς καὶ τὸ πνεῦμα εἶνε δημιούργημα τοῦ καλοῦ θεοῦ, ἐνῶ ἡ γῆ καὶ ἡ ὕλη εἶνε δημιούργημα τοῦ κακοῦ θεοῦ) κι ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶνε δημιούργημα καὶ τῶν δύο θεῶν (τὸ μὲν πνεῦμα του εἶνε δημιούργημα τοῦ καλοῦ θεοῦ, ἐνῶ τὸ σῶμα του εἶνε δημιούργημα τοῦ κακοῦ θεοῦ). Μὲ τέτοιες πλανημένες ἀντιλήψεις πού εἶχαν οἱ γνωστικοὶ ἐπάνω σὲ διάφορα σημεῖα τῆς πίστεώς μας, τάραζαν τὴν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ καὶ δίχαζαν τοὺς Χριστιανοὺς σὲ ἀντίπαλα στρατόπεδα. Μέσα τώρα στὶς θυελλώδεις συζητήσεις μαζί τους, πού φούντωναν γύρω ἀπὸ δογματικὰ ζητήματα πίστεως, οἱ πιστοὶ τῆς Κρήτης

λησμονούσαν «τὰ βαρύτερα (=σοβαρώτερα) τοῦ νόμου, τὴν κρίσιν (=τὴν δικαιοσύνη καὶ ἀποφυγὴ κάθε ἀδικίας) καὶ τὸν ἔλεον (=τὴν εὐσπλαχνία καὶ ἐλεημοσύνη) καὶ τὴν πίστιν (=τὴν τιμιότητα καὶ ἀξιοπιστία)» (Ματθ. 23,23).

«**Ἀνόητες συζητήσεις!**» Τέτοιες συζητήσεις γίνονται καὶ σήμερα, μὲ τὴ διαφορὰ ὅτι οἱ συζητήσεις αὐτὲς δὲν στρέφονται πιά γύρω ἀπὸ τὸ δόγμα, ἀλλὰ στρέφονται γύρω ἀπὸ ἄλλα ζητήματα, πολὺ χαμηλὰ καὶ πεζά. Τὸ θρησκευτικὸ ἐνδιαφέρον ἔχει σήμερα ἀτονίσει καὶ δὲν ἔχουν καμμιὰ ὄρεξι οἱ πολλοὶ ν' ἀνοίγουν συζητήσεις θρησκευτικές. Δὲν συζητοῦν τώρα οἱ ἄνθρωποι γιὰ τὸν Ἀβραὰμ καὶ τὸν Ἰσαὰκ καὶ τὴν καταγωγὴ τους, οὔτε γιὰ τὶς σχέσεις τῶν τριῶν προσώπων τῆς ἁγίας Τριάδος τοῦ ἐνὸς πρὸς τὸ ἄλλο (τοῦ Υἱοῦ πρὸς τὸν Πατέρα ἢ τοῦ Υἱοῦ πρὸς τὸ ἅγιο Πνεῦμα κ.λπ.), οὔτε γιὰ τὶς δύο φύσεις τοῦ Χριστοῦ καὶ τὴν ἔνωσί τους, οὔτε γιὰ τὴν ἀειπαρθενία τῆς Θεοτόκου, οὔτε γιὰ τὰ μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας (π.χ. τὸ βάπτισμα καὶ τὸ προπατορικὸ ἁμάρτημα, τὸ χρίσμα καὶ τὰ χαρίσματα τοῦ ἁγίου Πνεύματος, τὴν θεία εὐχαριστία κ.τ.λ.) οὔτε γιὰ ἄλλες δογματικὲς ἀλήθειες ὅπως π.χ. ἡ φύσις τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὸ πολίτευμά της, ἡ θεοπνευστία τῆς ἁγίας Γραφῆς καὶ ὁ κανόνας τῶν θεοπνεύστων βιβλίων της κ.λπ.. Τὰ ζητήματα αὐτά, ποὺ ἄλλοτε ἠλέκτριζαν τὰς καρδιὰς τῶν ἀνθρώπων, σήμερα κατὰ μέγα μέρος ἀφήνουν ἀδιάφορη τὴν ἀνθρωπότητα. Τότε παρέσυραν μερικοὺς σὲ συζητήσεις πέρα τοῦ δέοντος, οἱ ὁποῖες δὲν κατέληγαν σὲ κανένα οὐσιαστικὸ ἀποτέλεσμα καὶ μόνο ἔντασι καὶ ἐριστικότητα δημιουργοῦσαν· καὶ αὐτὲς μόνο τὶς συζητήσεις, ποὺ γίνονταν μὲ πνεῦμα ἐγωισμοῦ ἀπὸ μέρους τῶν αἰρετικῶν, κατεδίκαζε ἡ Ἐκκλησία. Τώρα φτάσαμε σὲ ἄλλο ἄκρο. Οἱ σημερινὲς συζητήσεις εἶνε «μωραί», μωρότερες θὰ ἔλεγε κανεὶς ἀπὸ τὶς συζητήσεις μὲ τοὺς αἰρετικούς.

Γιατί τί συζητοῦν οἱ σημερινοὶ Χριστιανοὶ ἀπ' τὸ πρῶν ὡς τὸ βράδου σὲ σπίτια ἢ σὲ καφενεῖα; Γιὰ τὸ Θεὸ καὶ τὸν παράδεισο; Γιὰ τὸν προορισμὸ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὴ δευτέρα παρουσία τοῦ Χριστοῦ; Γιὰ τὰ καθήκοντα ποὺ ἔχουν ἐπὶ τέλους ἀπέναντι στὸν ἑαυτὸ τους, στὴν οἰκογένειά τους, στὴν κοινωνία καὶ τὴν πατρίδα...; Γύρω ἀπ' αὐτὰ συζητοῦν; Ὁχι. Ἀλλὰ χάνουν τὸν καιρὸ τους σὲ ἀτέλειωτες συζητήσεις ἄλλοτε μὲν γιὰ τὴν οἰκονομικὴ κατάστασι καὶ τὶς ἀποδοχές, ἄλλοτε γιὰ τὴν διεθνή ἐπικαιρότητα καὶ τὶς πολεμικὲς συρράξεις, ἄλλοτε γιὰ τὴ δική μας πολιτικὴ ζωὴ

καὶ τὰ κόμματα, καὶ ἄλλοτε γιὰ τὴν καλλιτεχνικὴ ἢ τὴν ἀθλητικὴ κίνησι καὶ τὰ σπόρ. Καὶ τοὺς ἀκοῦς νὰ ἐκθειάζουν ἢ νὰ ἐπικρίνουν πολιτικούς ἀρχηγούς, νὰ ὑποστηρίζουν ἢ νὰ καταδικάζουν μὲ πείσμα τὴν ἄλφα ἢ τὴ βῆτα παράταξι, νὰ καταστρώνουν μὲ τὴ φαντασία τους σενάρια καὶ σχέδια περὶ ἐπικειμένων ἐξελίξεων, νὰ λένε ὅ,τι μπορεῖ νὰ κατεβάσῃ ἡ «μωρὰ» κεφαλὴ τους. Καὶ τώρα μὲν συζητοῦν γι' αὐτά, αὔριο δὲ γιὰ θέματα ποὺ λίγο θὰ ἔπρεπε νὰ τοὺς ἐνδιαφέρουν· ἀσχολοῦνται π.χ. μὲ τὶς πράξεις καὶ τὰ λόγια τῶν ἄλλων καὶ δαπανοῦν ὅλη τους τὴ φαῖα οὐσία γιὰ νὰ μάθουν καὶ τὶς πιὸ μυστικὲς σκέψεις τους ἢ, ἀφήνοντας ἐπὶ τέλους τὰ θέματα αὐτά, θὰ ποικίλουν κάποτε τὶς συζητήσεις τους καὶ μὲ κάτι θρησκευτικὸ, ὅχι ὅμως γιὰ νὰ θαυμάσουν τὸ μεγαλεῖο τοῦ Πλάστου μας, ἀλλὰ γιὰ νὰ κριτικάρουν –αὐτοὶ οἱ σοφοί!– τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ.

* * *

Οἱ «ἀνόητες συζητήσεις», ἀγαπητοί μου, εἶνε ἀπώλεια τοῦ χρόνου καὶ σπατάλη τοῦ πολυτίμου χαρίσματος τοῦ λόγου, τὸ ὁποῖο μᾶς ἔδωσε ὁ Θεός. Μᾶς δόθηκε **ὁ λόγος, τὸ χάρισμα τῆς γλώσσης**, γιὰ νὰ λέμε στοὺς ἄλλους κάτι ὠφέλιμο, γιὰ νὰ εὐχαριστοῦμε καὶ νὰ ὑμνοῦμε τὸν Κύριό μας. Καὶ ὅμως τὰ περισσότερα λόγια μας εἶνε ἄχρηστα· καμμιὰ ὠφέλεια δὲν φέρνουν οὔτε στὸν ἑαυτὸ μας οὔτε στοὺς ἄλλους.

Ἄλλ' ὁ Χριστιανὸς διδάχθηκε ἀπὸ τὸ Εὐαγγέλιο, ὅτι τὴν ἡμέρα τῆς παγκοσμίου Κρίσεως θὰ δώσῃ λόγο ἀκόμη καὶ γιὰ ἓνα περιττὸ ἢ συκοφαντικὸ λόγο του. «*Λέγω ὑμῖν*», εἶπε ὁ Κύριος, «*ὅτι πᾶν ῥῆμα ἀργὸν ὃ ἐὰν λαλήσωσιν οἱ ἄνθρωποι, ἀποδώσουσι περὶ αὐτοῦ λόγον ἐν ἡμέρα κρίσεως· ἐκ γὰρ τῶν λόγων σου δικαιωθήσῃ καὶ ἐκ τῶν λόγων σου καταδικασθήσῃ*» (Ματθ. 12,36-37)· ὁ Χριστιανὸς ἄκουσε σήμερα καὶ τὸν ἀπόστολο τοῦ Θεοῦ, νὰ συνιστᾷ ἔντονα τὴν ἀποφυγὴ περιττῶν συζητήσεων. Ἦς δώσῃ λοιπὸν **μεγάλῃ προσοχῇ στὰ λόγια του**, στὶς συζητήσεις του μὲ τοὺς ἄλλους. Ἦς εἶνε «*βραδύς εἰς τὸ λαλῆσαι*» (Ἰακ. 1,19). Ἦς ζυγίξῃ τὶς φράσεις του. Νὰ μιλήῃ ὅσες φορές εἶνε ἀνάγκη, καὶ σὲ κάθε συζητήσί του νὰ ἀποβλέπη στὴν ὠφέλεια καὶ τὴν οἰκοδομὴ τοῦ πλησίον. Μὴ δαπανᾷ τὸν πολυτίμο χρόνο τῆς ζωῆς του σὲ «*μωρὰς ζητήσεις*», γιὰτὶ ἡ θρησκεία μας δὲν εἶνε μία ἄκαρπη φιλολογία· εἶνε πρὸ παντὸς θρησκεία ἔργων «*καλῶν καὶ ὠφελίμων*», διὰ τῶν ὁποίων κυρίως δοξάζεται τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**